

بررسی نقش معاینات شغلی در تشخیص زودرس بیماری های مرتبط با شغلی پرسنل بیمارستان شهید دکتر رهنمون یزد

سمیه پیمان فر ، کارشناسی ارشد مدیریت ایمنی، بهداشت و محیط زیست(HSE)، بیمارستان شهید رهنمون، دانشگاه علوم پزشکی خدمات بهداشتی درمانی شهیدصدوقی یزد، یزد، ایران،

آدرس پستی: یزد، خیابان فرخی، بیمارستان شهیدرهنمون، شماره تماس: ۰۹۱۲۷۲۵۰۷۱۵

الکترونیکی: shamimpeymanfar70@gmail.com

ثریا عشقی، کارشناسی مهندسی بهداشت حرفه ای، بیمارستان شهید رهنمون، دانشگاه علوم پزشکی خدمات بهداشتی درمانی شهیدصدوقی یزد، یزد، ایران

طیبه ملاحی، کارشناسی ارشد مدیریت ایمنی، بهداشت و محیط زیست(HSE)، بندرعباس

چکیده

مقدمه و هدف:

نیروی کار هر کشور، به ویژه در کشورهای در حال توسعه، بخشی پر اهمیت از سرمایه ملی دانسته شده و از پایه های توسعه ی اقتصادی و اجتماعی انگاشته می شود. معاینات شاغلین قبل و حین استخدام، یکی از الزامات نظام مراقبت سلامت شغلی و جزء سطح دوم پیشگیری از بیماری ها می باشد که انجام آن توسط سازمان های OSHA و NIOSH توصیه شده است. معاینات شاغلین یکی از الزامات نظام مراقبت سلامت شغلی و جزء سطح دوم پیشگیری از بیماری ها می باشد. اهداف معاینات شاغلین شامل تعیین وضعیت سلامت عمومی شاغل و تعیین میزان ابتلاء به بیماری های شغلی و سایر بیماری های غیرواگیر، تعیین میزان تناسب شاغل با کار پیشنهادی از لحاظ جسمی، روحی و روانی و بالاخره تهیه ی اطلاعات پایه سلامتی جهت ارزیابی مقایسه ای بعدی می باشد. هدف از این مطالعه تعیین شیوع بیماری های عمومی احتمالا شغلی و همچنین بررسی نقش معاینات دوره ای در تشخیص بیماری های شاغلین بیمارستان شهید دکتر رهنمون می باشد.

روش پژوهش:

این مطالعه مقطعی - تحلیلی بوده که جمعیت مورد بررسی شاغلین بیمارستان شهید دکتر رهنمون بودند که از آذرماه ۱۴۰۱ لغایت فروردین ماه ۱۴۰۲ معاینات انجام شد. در این ۸۸۶ نفر از پرسنل مورد مطالعه بیمارستان شهید دکتر رهنمون ابتدا توسط پزشک معاینه گشته و بر حسب مواجهاات، تست های پاراکینیک مورد نیاز درخواست شد.

مراجعه از نظر ابتلاء به بیماری های عمومی شایع (دیابت، فشارخون بالا، دیس لیپیدمی، آنمی و غیره) و همچنین بیماری های ناشی از کار و یا مرتبط با کار (کری ناشی از مواجهه با سر و صدا، بیماری های پوستی، بیماری های ریوی و غیره) مورد ارزیابی قرار گرفته و نهایتاً تناسب شاغل با شغل پیشنهادی توسط پزشکان دوره دیده تعیین می گردد.

جهت جمع آوری اطلاعات از فرم ۵ برگه معاینات شغلی پرسنل که حاوی سوابق پزشکی، سوابق شغلی، وضعیت بالینی و ارزیابی های پاراکلینیکی (تست های اودیومتری، اپتومتری، اسپیرومتری و غیره) می باشد، استفاده گردید. سپس افرادی که مشکلی در این تست ها داشتند از مطلع یا غیر مطلع بودنشان سوال می شد. در نهایت کلیه این اطلاعات در فرم استاندارد چهار برگه ثبت شده و وارد نرم افزار SPSS version 18 گشت و مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفتند.

نتایج:

در این طرح تعداد کل شاغلین مورد مطالعه ۸۸۶ نفر بودند که از این تعداد ۳۹/۰۶٪ مرد و ۶۰/۹۴٪ زن بودند، و ۶۴٪ از آن ها رسمی و ۳۶٪ نیروی غیر رسمی هستند. در این مطالعه تست های شنوایی سنجی و بینایی سنجی بر اساس دستورالعمل معاینات شاغلین مرکز بهداشت استان برای پرسنل انجام شد.

تعاریفی که برای بیماری ها در نظر گرفته شده عبارت بود از:

آنمی: میزان Hb کمتر از ۱۴ در مردان و کمتر از ۱۲ در خانم ها یا ذکر مصرف داروهای مربوطه

هایپرلیپیدمی: میزان TG خون بالای ۲۰۰ یا کلسترول خون بالای ۲۰۰ یا LDL بالای ۱۳۰ یا سابقه مصرف داروهای مربوطه.

فشار خون بالا: میزان BP سیستولیک بالای ۱۴۰ یا دیاستولیک بالای ۹۰ در سه نوبت یا ذکر مصرف داروهای مربوطه.

دیابت: میزان FBS خون بالای ۱۲۶ در دو نوبت یا ذکر مصرف داروهای مربوطه.

اختلال بینایی: به تشخیص بینایی سنج وجود هر گونه اختلال در تست های بینایی که شامل تست اسنلن چارت برای تعیین حدت بینایی و تست ایشی ها را برای دید رنگی بود.

اختلال شنوایی: هر گونه کاهش آستانه شنوایی بیشتر از ۲۵ از دسی بل در فرکانس های ۳۰۰۰، ۴۰۰۰ یا ۶۰۰۰ در هر گوش در تست شنوایی PTA.

اسکولیوز: انحنای غیر طبیعی در ستون فقرات است. علائمی چون شانه های ناهموار، برجستگی یک طرف تیغه شانه نسبت به قسمت دیگر، حالت کمر ناهموار، یک لگن بالاتر از قسمت دیگر، رو به جلو بودن یک طرف قفسه سینه، برجستگی در یک طرف کمر هنگام خم شدن، متفاوت بودن طول پاها همراه با درد یا ذکر مصرف داروهای مربوطه.

واریس: شایعترین بیماری عروقی انسان که در صورت علامت‌دار شدن، احساس درد، پری و سنگینی منتشر و غیر اختصاصی در ساق پاها به ویژه پس از ایستادن به مدت طولانی، وجود داشته باشد. گاهی تورم در مچ پا و عروق برجسته در پا دیده می‌شود.

میانگین سن به ۳۸ سال و BMI ۱۸/۲۶ بود. شایع بیماری‌ترین‌ها در این مطالعه به ترتیب، فشارخون بالا (۲۰/۶۹٪)، کاهش شنوایی حسی-عصبی (۱۸/۹۷٪)، هایپر لیپیدمی (۱۸/۹۷٪)، کاهش حدت بینایی (۱۷/۲۵٪)، مشکلات تیروئید (۱۰/۳۵٪)، واریس (۶/۸۹٪)، اسکولیوز (۱/۷۲٪)، خارش پوست (۱/۷۲٪)، دیابت (۱/۷۲٪)، و سپس کم‌خونی (۱/۷۲٪) تعیین گردید که بدون علامت بودند که برخی قابل درمان و اکثراً قابل پیشگیری هستند.

بحث:

شناسایی به موقع این بیماری‌ها در معاینات بدو استخدام در تعیین کار متناسب با توانایی جسمی و روحی شاغل (Fitness For Work) کمک کننده است همچنین این معاینات به عنوان اطلاعات پایه سلامتی می‌تواند در آینده هر گونه تغییر در سلامت شاغلین را شناسایی نموده و در صورت وجود شکایت‌های قانونی در تعیین شغلی و غیر شغلی بودن بیماری‌ها مؤثر است.

در یک بررسی انجام شده توسط مرکز کنترل بیماری‌ها (CDC) در سال ۱۹۹۰ وضعیت معاینات شغلی توسط انستیتوی ملی ایمنی و سلامت شغلی (NIOSH) مورد بررسی و تحلیل قرار گرفت. در این مطالعه مشخص گردید که انجام معاینات شاغلین باید، بر اساس مواجهات کاری شاغلین، سطوح، مواجهه، با استفاده از تست‌های غربالگری مورد اعتماد و بر اساس معیارهای تشخیصی دقیق و علمی انجام شود. در این مطالعه تأکید شده که NIOSH در تدوین پروتکل‌های غربالگری خود باید منافع کارگران، کارفرمایان، جمعیت عمومی جامعه و سازمان‌های علمی و متخصصین سلامت شغلی را مدنظر قرار دهد.

در این مطالعه وضعیت شیوع بیماری‌های عمومی و احتمالاً شغلی در بین شاغلین بینارستان شهید دکتر رهنمون یزد مورد بررسی قرار گرفت. یافته‌های این پژوهش نشان داد که اغلب افراد مبتلا از مشکلات و بیماری خود مطلع نبودند بنابراین معاینات بدو استخدام و ادواری در شناسایی زودرس بیماری‌های شاغلین باشد تواند کمک کننده باشد

بر اساس این مطالعه پیشنهادات کاربردی ذیل را می‌نمود توان مطرح:

۱- انجام معاینات شغلی به صورت هدفمند بر اساس وضعیت سلامت شاغل، بیماری‌ها، مواجهات شغلی، سن و غیره و اجتناب از انجام تست‌های غیر ضروری.

۳- طراحی مطالعات آینده نگر جهت بررسی تأثیر دقیق انجام معاینات بدو استخدام و ادواری در پیشگیری از بیماری شغلی‌ها و حوادث.

کلید واژه‌ها: بیماری های شغلی، بیمارستان، غربالگری، معاینات .